

BUTLLETÍ OFICIAL

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Tercer període

Número 135

Divendres, 5 d'octubre de 2007

S U M A R I

- 3. TRAMITACIONS EN CURS**
- 3.01. Projectes i proposicions de llei i altres propostes de norma**
- 3.01.01. Projectes de llei**

Projecte de llei del Memorial Democràtic (tram. 200-00014/08). Dictamen de la Comissió. Esmenes reservades per a defensar en el Ple.

[p. 3](#)

3. TRAMITACIONS EN CURS

3.01. PROJECTES I PROPOSICIONS DE LLEI I ALTRES PROPOSTES DE NORMA

3.01.01. PROJECTES DE LLEI

Projecte de llei del Memorial Democràtic Tram. 200-00014/08

Dictamen de la Comissió d'Afers Institucionals

AL PRESIDENT DEL PARLAMENT

La Comissió d'Afers Institucionals, en la sessió tinguda el dia 4 d'octubre de 2007, ha estudiat el text del Projecte de llei del Memorial Democràtic (tram. 200-00014/08) i l'Informe de la Ponència.

Finalment, d'acord amb el que disposa l'article 109.5 i 6 del Reglament del Parlament, i recollint les modificacions aprovades per la Comissió, ha acordat d'establir el dictamen següent:

PROJECTE DE LLEI DEL MEMORIAL DEMOCRÀTIC

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Catalunya té una llarga trajectòria de lluita per les seves llibertats i de defensa de les seves institucions, que li foren arrabassades el 1714. Des de mitjan segle XIX, el catalanisme, les lluites obreres, els corrents liberals i el moviment republicà i federal foren el germen de la cultura democràtica a Catalunya i de la lluita per les llibertats, la justícia social i la recuperació de les institucions d'autogovern. La primera i la segona repúbliques marquen els moments culminants d'aquesta lluita i són els antecedents immediats del marc democràtic actual. La dictadura de Primo de Rivera i, sobretot, la del general Franco suspengueren de nou aquestes llibertats i portaren a terme una forta repressió política, cultural, social i nacional.

L'article 54 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix en primer lloc l'obligació «de la Generalitat i els altres poders públics de vetllar pel coneixement i el manteniment de la memòria històrica de Catalunya com a patrimoni col·lectiu que testimonia la resistència i la lluita pels drets i les llibertats democràtiques» i disposa que «amb aquesta finalitat han d'adoptar les iniciatives institucionals necessàries per al reconeixement i la rehabilitació de tots els ciutadans que han patit persecució com a conseqüència de la defensa de la democràcia i l'autogovern de Catalunya». En segon lloc, el mateix article especifica que «la Generalitat ha de vetllar perquè la memòria històrica es converteixi en símbol permanent de la tolerància, de la dignitat dels valors democràtics, del rebuig dels totalitarismes i del reconei-

xement de totes les persones que han patit persecució a causa de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència». La grandesa de la democràcia és que, a diferència dels règims totalitaris, és capaç de reconèixer la dignitat de totes les víctimes de la intolerància més enllà de les opcions personals, ideològiques o de consciència de cadascú. Cal un reconeixement de totes les víctimes de la violència política.

La preservació de la memòria històrica d'un país és, doncs, una expressió de la seva llibertat. La reivindicació del compromís polític de la ciutadania per la conquesta de les llibertats és una manifestació de cultura democràtica. Les polítiques públiques dutes a terme pels governs per a recordar i difondre la lluita i l'esforç de les persones que donaren el millor de si mateixes per restaurar els valors i els principis democràtics davant l'opressió dels règims totalitaris, les dictadures i les formes autoritàries de govern són un senyal d'identitat de l'estat democràtic. Apellar al passat per comprendre el present i afrontar el futur és un signe de cultura política de les societats desenvolupades. És una demostració de virtut pública a la qual els representants de la sobirania popular no poden renunciar.

Els estats amb més tradició democràtica han dut a terme polítiques públiques que, amb més o menys intensitat, han commemorat i difós llur història democràtica, com a referent permanent per a la ciutadania i les societats respectives i, en general, per al món. Ha estat així, especialment, als països que al llarg de la seva història han patit la intervenció estrangera de règims totalitaris o que han estat víctimes de dictadures pròpies. Un element comú de la reivindicació de la memòria col·lectiva ha d'ésser, primerament, homenatjar els protagonistes de la llibertat davant la tirania, per llur abnegació i llur sacrifici, i difondre'n l'exemple a les generacions futures. Per tant, la memòria del passat i la pedagogia social amb vista al futur són factors d'identitat política i d'orgull nacional.

El sistema democràtic actual té l'origen més immediat en la memòria republicana i en l'antifranquisme. Però la transició a un sistema democràtic es féu a partir d'un procés de reforma iniciat des de la legalitat institucional de la dictadura del general Franco, que després de l'aixecament militar contra la II República, perpetrà la destrucció de totes les institucions democràtiques —entre aquestes, la de la Generalitat de Catalunya—, i la sistemàtica voluntat d'anihilació de la llengua i la cultura catalanes. La transició es produí en un context presidit per institucions i altres actors polítics clarament vinculats a la dictadura. De fet, els primers elements de trencament amb el passat franquista foren el resultat de les primeres eleccions democràtiques del 15 de juny de 1977, el restabliment de la Generalitat de Catalunya el 29 de setembre de 1977, i la promulgació de la Constitució el 27 de desembre de 1978 i de l'Estatut d'autonomia de Catalunya el 18 de desembre de 1979. La transició a la democràcia, vista amb la perspectiva del temps transcorregut, donà uns resultats polítics positius, ja que va permetre superar la divisió creada per la Guerra Civil i la dictadura. Però en aquest procés hi ha també una part fosca, com l'oblit de preservar la memòria dels ciutadans i la d'entitats de tota mena que, en les dures condicions d'un règim dictato-

rial de quaranta anys, posaren per davant de cap altra consideració personal o familiar l'objectiu de recuperar les llibertats arrabassades per la dictadura franquista, amb el sacrifici del treball, de la integritat física o de la vida. En aquest sentit, un dels dèficits de la transició a la democràcia fou la institucionalització de la desmemòria i l'oblit de la tradició democràtica i els seus protagonistes, els quals, no obstant això, són els que donen un sentit i un valor especial al sistema polític actual i als drets i les llibertats de què gaudeix el conjunt de la societat.

La societat catalana continua tenint un deute amb el propi passat i el Govern ha de donar compliment a l'article 54 de l'Estatut. Cal alliberar la pluralitat de memòries i, més enllà de les diverses iniciatives portades a terme fins ara per a recuperar la memòria del passat i dignificar les víctimes de la Guerra Civil i de la dictadura del general Franco, s'ha d'impulsar una decidida política pública en aquest sentit. Cal, per tant, una condemna explícita del règim franquista. El sistema democràtic ha de reconèixer la memòria i la dignitat de totes les víctimes del franquisme i també les de la violència política incontrolada a la rereguarda republicana, especialment de les que es van produir en els primers mesos de la guerra i amb independència de llurs opcions ideològiques i de la zona en què, de grat o per força, les va situar el conflicte bèl·lic. Cal una rehabilitació plena de totes les persones, organitzacions i institucions represaliades durant la Guerra Civil i el franquisme, per tal que els supervivents, llurs familiars, llurs amistosats i les generacions futures se sentin reconegudes d'una manera justa.

Amb aquesta finalitat es crea el Memorial Democràtic, l'instrument amb què la Generalitat ha de portar a terme polítiques públiques destinades a la recuperació de la memòria de les víctimes de la Guerra Civil i de les persones, les organitzacions i les institucions que van fer front a la repressió política, social, cultural i nacional d'un règim ignominios. El Memorial Democràtic té la voluntat de formar part d'una xarxa internacional juntament amb altres institucions de la memòria que basin llur activitat en la difusió i el coneixement dels valors democràtics de l'antifeixisme i de l'antitotalitarisme. Aquesta tasca de recuperació ha d'ésser entesa com la commemoració de la lluita per les llibertats, però també com una oportunitat per a investigar la història col·lectiva i, finalment, com una via per a difondre a les generacions presents i futures el respecte pels drets humans i el coneixement dels fonaments del sistema de llibertats de què gaudeix la societat.

Així, el Memorial Democràtic vol ésser l'expressió de la pluralitat de memòries en el marc de la lluita per les llibertats democràtiques, i porta a terme la seva activitat des de diferents perspectives: ideològiques, de consciència, socials, culturals, lingüístiques, nacionals, de gènere i d'orientació sexual, entre altres.

El Memorial Democràtic se centra en l'etapa 1931-1980 –és a dir, des de la proclamació de la República fins al primer govern escollit democràticament a Catalunya d'ençà de la fi de la Guerra Civil–, la qual cosa no n'ha d'impedir l'obertura, per mitjà de la programació cultural, a tradicions democràtiques anteriors o a la projecció contemporània.

ARTICLE 1. CREACIÓ I NATURALESA JURÍDICA

1. Es crea el Memorial Democràtic, com a entitat de dret públic dotada de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar, tant en l'àmbit públic com en el privat, en l'exercici de les funcions que aquesta llei li encomana.

2. El Memorial Democràtic resta adscrit al departament que determini el Govern.

3. El Memorial Democràtic, en l'exercici de les seves funcions, es coordina amb els altres organismes de la Generalitat en el desenvolupament d'actuacions relacionades amb l'estudi, la difusió i la commemoració de la memòria democràtica.

ARTICLE 2. OBJECTE I FINALITAT

El Memorial Democràtic té per objecte desplegar les polítiques públiques del Govern adreçades a l'acció cívica de recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica, i en concret, del coneixement del període de la II República, de la Generalitat republicana, de la Guerra Civil, de la repressió de la dictadura franquista, de l'exili i la deportació, del l'intent d'eliminar la llengua i la cultura catalanes, dels valors i les accions de l'antifranquisme i de totes les tradicions de la cultura democràtica, amb la finalitat de donar a conèixer d'una manera científica i objectiva el passat recent i estimular la comprensió del temps present.

ARTICLE 3. FUNCIONS

1. El Memorial Democràtic exerceix les funcions següents:

a) La configuració d'un centre estable d'activitats de commemoració, difusió, formació, assessorament i participació social relatives al coneixement del període de la II República, la Guerra Civil i les seves víctimes en tota llur diversitat, la repressió franquista, l'exili, la deportació i les arrels antifranquistes del sistema de valors de la recuperació de la democràcia. A aquest efecte, li correspon formular propostes de polítiques públiques relatives a la recuperació, la conservació i el foment de tots els elements i factors que integren i configuren la memòria democràtica.

b) La commemoració de la memòria democràtica per mitjà de la proclamació de la vigència dels valors democràtics com a fonament d'organització i de convivència de la societat catalana actual

b bis) L'homenatge a les víctimes directes o indirectes de la Guerra Civil i de la lluita per la república, la democràcia, les llibertats i els drets individuals i col·lectius; a les víctimes que eren a la rereguarda durant el conflicte bèl·lic, i a tothom que va patir persecució a causa de les seves opcions personals, ideològiques, religioses o de consciència.

c) La recerca d'informació, amb mitjans propis o aliens, sobre els elements personals i col·lectius, de materials i documentals que nodreixen els referents de la lluita per la recuperació de les llibertats públiques.

d) La difusió del patrimoni democràtic i dels espais de la memòria, amb la creació d'un fons informatiu integrat per un servei d'informació documental, un portal

informàtic, un banc de dades audiovisuals i bases de dades, i també amb l'organització d'exposicions.

e) La realització d'activitats formatives, com l'organització de jornades, cursos, seminaris i conferències.

f) L'afavoriment de la participació de les entitats i els grups que tenen per objecte la preservació de la memòria democràtica i la reflexió sobre la societat present. La constitució d'un observatori dels valors democràtics.

g) La recuperació i la divulgació del paper de les dones en el patrimoni democràtic, com a persones amb capacitat de decisió autònoma i subjectivitat històrica.

ARTICLE 4. FACULTATS

El Memorial Democràtic, en l'exercici de les seves funcions, pot:

a) Establir els contractes, els convenis, els pactes i les condicions que consideri convenients, amb persones físiques i jurídiques, públiques i privades, sempre que no siguin contraris als seus objectius, a l'ordenament jurídic, a l'interès públic i al principi de bona administració.

b) Constituir consorcis, fundacions, societats i altres entitats de caràcter associatiu, o participar en les ja constituïdes.

c) Coordinar-se amb altres organismes de la Generalitat que actuen en àmbits similars.

ARTICLE 5. ORGANITZACIÓ

1. Els òrgans de govern i administració del Memorial Democràtic són la Junta de Govern, la Presidència i la Direcció.

2. El Memorial Democràtic té autonomia orgànica i funcional i es regeix pel que disposa aquesta llei, pels seus estatuts i per les altres normes i reglaments d'organització interna i de funcionament.

3. Els òrgans de govern i administració del Memorial Democràtic són assistits pel Consell Assessor i pel Consell de Participació en les activitats que ho requereixin.

ARTICLE 6. LA JUNTA DE GOVERN

1. La Junta de Govern és el màxim òrgan de govern i administració del Memorial Democràtic.

2. La Junta de Govern és integrada pel conseller o consellera del departament al qual és adscrit l'ens públic, que n'ocupa la presidència, i pels membres designats de la manera següent:

a) Sis membres nomenats pel Govern, a proposta dels departaments competents en matèria de memòria democràtica, d'història i pensament contemporani, de justícia, d'educació, de cultura i d'universitats.

b) Quatre membres de lliure designació, nomenats pel Govern d'entre professionals de reconegut prestigi en la matèria pròpia d'aquesta llei i representatius dels diferents corrents de pensament.

c) Un membre proposat per cada un dels grups parlamentaris, designat pel Parlament.

d) El director o directora del Museu d'Història de Catalunya.

e) El president o presidenta de l'Institut Català de les Dones.

f) El director o directora de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

g) Una persona representant del Consell Assessor.

h) Dues persones representants del Consell de Participació.

3. El director o directora del Memorial Democràtic assisteix a les reunions de la Junta de Govern amb veu però sense vot.

ARTICLE 7. ESTATUT DELS MEMBRES DE LA JUNTA DE GOVERN

Els membres de la Junta de Govern vinculats a l'Administració estan subjectes al règim d'incompatibilitats aplicable al personal de l'Administració de la Generalitat.

ARTICLE 8. FUNCIONS DE LA JUNTA DE GOVERN

1. Són funcions de la Junta de Govern:

a) Proposar al conseller o consellera del departament al qual és adscrit el Memorial Democràtic el nomenament dels membres del Consell Assessor i del Consell de Participació.

b) Aprovar reglaments i altres normes d'organització interna i de funcionament del Memorial Democràtic.

c) Coordinar les actuacions en les matèries relacionades amb l'objecte i la finalitat del Memorial Democràtic.

d) Aprovar la formalització de convenis de col·laboració del Memorial Democràtic amb altres entitats públiques o privades.

e) Promoure la participació del Memorial Democràtic en consorcis, fundacions, societats i altres ens associatius, i constituir-ne.

f) Aprovar l'avantprojecte de pressupost del Memorial Democràtic.

g) Aprovar els comptes anuals, la liquidació del pressupost i el programa d'actuacions, d'inversions i de finançament del Memorial Democràtic.

h) Aprovar l'informe anual del Memorial Democràtic.

i) Assessorar el Govern o el conseller o consellera del departament al qual és adscrit el Memorial Democràtic.

j) Qualsevol altra que li encomanin els estatuts i les normes de funcionament del Memorial Democràtic.

2. El règim de sessions de la Junta de Govern és regulat pels estatuts del Memorial Democràtic.

3. Els acords de la Junta de Govern s'adopten per majoria simple i els empats es resolen amb el vot de qualitat del president o presidenta. La Junta de Govern es regeix per les regles de funcionament dels òrgans col·legiats en tot allò que no és regulat per aquesta llei o pels estatuts del Memorial.

ARTICLE 9. LA PRESIDÈNCIA

Són funcions del president o presidenta del Memorial Democràtic:

- a) Representar el Memorial Democràtic.
- b) Convocar i presidir les sessions de la Junta de Govern i resoldre els empats de les votacions amb el seu vot de qualitat.
- c) Qualsevol altra que li encomanin els estatuts i les normes de funcionament del Memorial Democràtic, o que li encomani el Govern en l'àmbit d'actuació de l'entitat.

ARTICLE 10. LA DIRECCIÓ

1. El director o directora del Memorial Democràtic és nomenat pel Govern, a proposta del conseller o consellera del departament al qual és adscrit el Memorial, d'entre professionals de reconeguda solvència en el coneixement de les matèries que són objecte del Memorial Democràtic.

2. El director o directora té les funcions que li atribueixen els estatuts i les altres normes de funcionament del Memorial Democràtic, i les que li delegui la Junta de Govern i el president o presidenta, d'acord amb els estatuts esmentats.

ARTICLE 11. EL CONSELL ASSESSOR

1. El Consell Assessor és l'òrgan de consulta i assessorament del Memorial Democràtic.

2. El Consell Assessor és integrat per deu membres, nomenats pel conseller o consellera del departament al qual és adscrit el Memorial Democràtic, d'entre professionals de reconeguda solvència en el coneixement de les matèries que són objecte del Memorial Democràtic, designats per les universitats de Catalunya, per l'Institut d'Estudis Catalans i per la Filmoteca de Catalunya.

3. El director o directora del Memorial Democràtic assisteix a les reunions del Consell Assessor amb veu però sense vot.

4. El Consell Assessor elegix el president o presidenta d'entre els seus membres.

5. Les funcions del Consell Assessor han d'ésser establertes pels estatuts del Memorial Democràtic.

ARTICLE 12. EL CONSELL DE PARTICIPACIÓ

1. El Consell Participació és l'òrgan consultiu per mitjà del qual les entitats que tenen per objecte la preservació de la memòria democràtica participen en les iniciatives i les activitats del Memorial Democràtic.

2. Els membres del Consell de Participació són nomenats pel conseller o consellera del departament al qual és adscrit el Memorial Democràtic, a proposta de la Junta de Govern, d'entre persones amb una reconeguda trajectòria en la defensa dels valors cívics i de la memòria democràtica, representants d'entitats que tinguin per objecte la preservació de la memòria democràtica, entitats i moviments que se significaren en la lluita antifranquista, sindicats, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, organitzacions municipalistes i mitjans de comunicació.

3. El director o directora del Memorial Democràtic assisteix a les reunions del Consell de Participació amb veu però sense vot.

4. El nombre de membres i les funcions del Consell de Participació han d'ésser establerts pels estatuts del Memorial Democràtic. Aquests estatuts també han d'establir els criteris de selecció dels membres d'acord amb els principis de major representació, equilibri territorial i respecte a la diversitat i a la igualtat de gènere.

5. El Consell de Participació elegix el president o presidenta d'entre els seus membres.

ARTICLE 13. RÈGIM JURÍDIC

1. El Memorial Democràtic es regeix per aquesta llei; pel Decret legislatiu 2/2002, del 24 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 4/1985, del 29 de març, de l'Estatut de l'Empresa pública catalana; pels seus estatuts, i per la resta de l'ordenament jurídic.

2. El Memorial Democràtic actua subjecte al dret privat. En l'exercici de les seves funcions públiques el Memorial Democràtic ha d'actuar d'acord amb les lleis de règim jurídic de l'Administració de la Generalitat i del procediment administratiu i amb les lleis reguladores del tractament i la protecció de les dades personals.

3. El Memorial Democràtic es relaciona amb el Govern per mitjà del departament al qual és adscrit.

4. Els acords de la Junta de Govern i les resolucions del seu president o presidenta posen fi a la via administrativa i són susceptibles de recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

ARTICLE 14. RECURSOS HUMANS

1. El personal al servei del Memorial Democràtic és de caràcter laboral, sens perjudici que els llocs de treball que impliquen l'exercici de funcions o potestats públiques corresponguin al personal funcionari adscrit al Memorial Democràtic.

2. El Memorial Democràtic ha de seleccionar el personal propi amb subjecció als principis de publicitat, mèrit i capacitat.

ARTICLE 15. RECURSOS ECONÒMICS I PATRIMONI

1. El Memorial Democràtic disposa dels recursos econòmics següents:

a) Les assignacions pressupostàries establertes en el pressupost de la Generalitat.

b) Les contraprestacions establertes en els convenis que es formalitzin amb altres institucions públiques i privades.

c) Les subvencions, les transferències i altres ingressos de dret públic.

d) Els ajuts, les donacions i altres ingressos de dret privat.

e) Els rendiments de les publicacions, dels estudis i d'altres actuacions i serveis.

f) El rendiment dels béns que li siguin adscrits i dels que adquireixi.

g) El producte de les operacions de crèdit, amb l'autorització prèvia del Departament d'Economia i Finances.

2. La Junta de Govern ha d'elaborar i aprovar anualment un avantprojecte de pressupost, que s'ha d'ajustar, pel que fa a l'elaboració i la tramitació, al que estableix la normativa reguladora de finances públiques aplicable als ens públics de la Generalitat.

3. El control econòmic i financer del Memorial Democràtic s'ha d'exercir per mitjà d'una auditoria i de conformitat amb la Llei de finances públiques de la Generalitat.

4. Constitueixen el patrimoni del Memorial Democràtic, per al compliment de les seves funcions, els béns i drets que li siguin adscrits per l'Administració de la Generalitat i els que adquireixi per qualsevol títol.

ARTICLE 16. INFORME ANUAL

1. La Junta de Govern ha d'elaborar anualment un informe sobre les seves activitats, el qual ha d'incloure les propostes i les observacions que cregui convenients.

2. L'informe anual ha d'ésser lliurat al Parlament i al Govern, que l'ha de publicar.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Els òrgans del Memorial Democràtic, amb l'objectiu d'arribar a la paritat de gènere, han d'intentar assolir en llur composició una participació del 50% de dones, com a mínim.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA. APROVACIÓ DELS ESTATUTS

En el termini de quatre mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern, per decret i a proposta del conseller o consellera del departament al qual és adscrit el Memorial Democràtic, n'ha d'aprovar els estatuts.

SEGONA. ADAPTACIONS PRESSUPOSTÀRIES

Es faculta el conseller o consellera del Departament d'Economia i Finances perquè faci les adaptacions pressupostàries necessàries per a dotar el Memorial Democràtic dels recursos econòmics que calguin per a posar-lo en funcionament.

TERCERA. ENTRADA EN VIGOR

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Palau del Parlament, 4 d'octubre de 2007

El secretari de la Comissió La presidenta de la Comissió
Pere Vigo i Sallent Núria de Gispert i Català

Esmenes reservades per a defensar en el Ple

ARTICLE 1. NATURALESA

APARTAT 1

1

ESMENA NÚM. 1

De modificació

G. P. del Partit Popular de Catalunya (1)

«1. *El Memorial Democràtic es crea com a ens públic de naturalesa institucional, dotat de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar, que actua amb plena independència de les administracions públiques, d'entitats privades i organitzacions sense ànim de lucre, en l'exercici de llurs funcions.*»

APARTAT 2

2

ESMENA NÚM. 2

De modificació

G. P. del Partit Popular de Catalunya (2)

«2. *El Memorial Democràtic es relaciona amb l'Administració de la Generalitat a través del departament que determini el Govern.*»

3

ESMENA NÚM. 3

De modificació

G. P. del Partit Popular de Catalunya (6)

«2. *El Memorial Democràtic resta adscrit al Parlament de Catalunya.*»

ARTICLE 2. OBJECTE I FINALITAT

4

ESMENA NÚM. 5

De supressió

G. P. del Partit Popular de Catalunya (3)

«[...] de les polítiques *públiques* del Govern [...]»

5

ESMENA NÚM. 6

De supressió i addició

G. Mixt (2)

«El Memorial Democràtic té per objecte el desplegament de les polítiques públiques del Govern adreçades a l'acció cívica de recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica, és a dir, del coneixement de la II República, de la Generalitat republicana, de la guerra civil, de la repressió de la dictadura, de l'exili i de la deportació, dels valors i de les accions de l'antifranquisme, de la resistència democràtica envers el terrorisme nacionalista de Terra Lliure i ETA, i, per tant, de totes les tradicions de la cultura democràtica,

amb la finalitat prioritària d'estimular la comprensió del temps present.»

6

ESMENA NÚM. 8
De modificació
G. P. del Partit Popular de Catalunya (4)

«[...] de la guerra civil, *de la dictadura i de l'exili, deportació i abandó dels exiliats*, amb la finalitat [...]»

7

ESMENA NÚM. 9
De modificació
G. P. de Convergència i Unió (7)

«El memorial Democràtic té per objecte el desplegament de les polítiques públiques adreçades[...] de la guerra civil, *de les víctimes per accions militars i no militars de caire polític, religiós o social*, de la repressió de la dictadura [...]»

ARTICLE 3. FUNCIONS

APARTAT 1

LLETRA A

8

ESMENA NÚM. 12
De modificació
G. P. del Partit Popular de Catalunya (6)

«[...] guerra civil, *el franquisme, l'exili* [...]»

9

ESMENA NÚM. 13
De modificació
G. Mixt (3)

«a) La configuració d'un centre estable de commemoració, conservació, difusió, formació, assessorament i participació de la societat en el coneixement de la II República, la guerra civil, la repressió franquista, l'exili, *la resistència democràtica envers el terrorisme*. A aquests efectes,»

LLETRA C

10

ESMENA NÚM. 17
De supressió
G. Mixt (4)

«c) La recerca d'informació, pròpia o aliena, sobre els elements personals, materials i documentals que no dreixen els referents de la lluita per *la recuperació de les llibertats públiques*.»

LLETRA D

11

ESMENA NÚM. 20
De modificació
G. P. del Partit Popular de Catalunya (7)

«[...] Civil, *el franquisme i l'oposició a la pròpia dictadura*.»

12

ESMENA NÚM. 21
De modificació
G. Mixt (5)

«[...] i de llocs significatius de *la lluita per la democràcia*.»

ARTICLE 4. FACULTATS

ADDICIÓ DE NOVES LLETRES

13

ESMENA NÚM. 29
D'addició
G. P. del Partit Popular de Catalunya (8)

«c) *Administrar el seu patrimoni*»

ARTICLE 6. LA JUNTA DE GOVERN

APARTAT 1

14

ESMENA NÚM. 31
De modificació
G. P. de Convergència i Unió (10)

«La Junta de Govern és el màxim òrgan de govern i administració del Memorial Democràtic, i està *integrat per dotze membres designats entre professionals de reconegut prestigi en el coneixement de les matèries que són objecte del Memorial Democràtic i escollits per acord de dues terceres parts del ple del Parlament de Catalunya. Un d'aquests dotze membres és triat pel Ple del Parlament amb la condició de president*.»

LLETRA A

15

ESMENA NÚM. 32
De supressió
G. P. de Convergència i Unió (11)

«Supressió de la lletra»

16

ESMENA NÚM. 34
De modificació
G. P. del Partit Popular de Catalunya (9)

«a) *Quatre membres nomenats pel Govern, a proposta dels departaments de Presidència; Interior; Relacions Institucionals i Participació; Cultura i Mitjans de Comunicació i Innovació, Universitats i Empresa*.»

17

ESMENA NÚM. 35
De modificació
G. Mixt (6)

«a) *Un membre de reconegut prestigi dintre la comunitat acadèmica, en representació de cada Grup Parlamentari existent en cada moment en el Parlament de Catalunya*.»

LLETRA B

18

ESMENA NÚM. 36
De supressió
G. Mixt (7)

«Supressió de la lletra»

19

ESMENA NÚM. 37
De supressió
G. P. de Convergència i Unió (12)

«Supressió de la lletra»

LLETRA D

20

ESMENA NÚM. 42
De supressió
G. P. de Convergència i Unió (14)

«Supressió de la lletra»

ARTICLE 8. FUNCIONS DE LA JUNTA DE GOVERN

APARTAT 1

LLETRA J

21

ESMENA NÚM. 49
De modificació
G. P. de Convergència i Unió (15)

«j) Les funcions d'assessorament que li *encomani el Parlament de Catalunya o el Govern*»

ARTICLE 9. LA PRESIDÈNCIA

LLETRA C

22

ESMENA NÚM. 50
De modificació
G. P. de Convergència i Unió (16)

«[...] o que li encomani *el Parlament de Catalunya o el Govern* en l'àmbit d'actuació de l'entitat.»

ARTICLE 10. LA DIRECCIÓ

APARTAT 1

23

ESMENA NÚM. 51
De modificació
G. P. de Convergència i Unió (17)

«1. *La Junta de Govern del Memorial Democràtic nomenarà un director/a* d'entre professionals [...]»

ARTICLE 11. EL CONSELL ASSESSOR

24

ESMENA NÚM. 52
De supressió
G. P. de Convergència i Unió (18)

«Supressió de l'article»

ARTICLE 12. EL CONSELL DE PARTICIPACIÓ

APARTAT 2

25

ESMENA NÚM. 56
De modificació
G. Mixt (8)

«[...] democràtica i altres entitats que significaren per la lluita *pels drets civils*.»

26

ESMENA NÚM. 57
De modificació
G. P. de Convergència i Unió (19)

«2. Els o les membres del Consell de Participació són nomenats pel *president/a del Memorial Democràtic* [...]»

ARTICLE 13. RÈGIM JURÍDIC

APARTAT 1

27

ESMENA NÚM. 60
De modificació
G. P. del Partit Popular de Catalunya (12)

«1. *El Memorial Democràtic es regeix per aquesta llei, pel seu estatut orgànic i per les normes de desenvolupament*.»

APARTAT 3

28

ESMENA NÚM. 61
De supressió
G. P. del Partit Popular de Catalunya (13)

«Supressió de l'apartat»

29

ESMENA NÚM. 62
De supressió
G. P. de Convergència i Unió (20)

«Supressió de l'apartat»

ARTICLE 14. RECURSOS HUMANS

APARTAT 1

30

ESMENA NÚM. 64
De supressió
 G. P. de Convergència i Unió (21)

«1. El personal al servei del Memorial Democràtic és de caràcter laboral. *Tanmateix, els llocs de treball que impliquen l'exercici de funcions o potestats públiques corresponen al personal funcionari adscrit al Memorial Democràtic.*»

ARTICLE 15. RECURSOS ECONÒMICS I PATRIMONI

APARTAT 1

LLETRA G

31

ESMENA NÚM. 65
De supressió
 G. P. de Convergència i Unió (22)

«g) El producte de les operacions de crèdit, *prèvia autorització del Departament d'Economia i Finances.*»

APARTAT 2

32

ESMENA NÚM. 66
De modificació
 G. P. de Convergència i Unió (23)

«2. *La Junta de Govern ha d'elaborar i aprovar amb caràcter anual el corresponent avantprojecte de pressupost de funcionament, el qual ha d'ésser tramès al Govern perquè sigui integrat, amb la deguda singularització, en els pressupostos generals de la Generalitat.*»

ARTICLE 16. INFORME ANUAL

APARTAT 2

33

ESMENA NÚM. 67
De supressió
 G. P. de Convergència i Unió (24)

«2. L'informe anual ha de ser lliurat al Parlament i al Govern *i publicat per aquest.*»

DISPOSICIÓ ADDICIONAL ÚNICA

34

ESMENA NÚM. 68
De supressió
 G. Mixt (9)

«Amb l'objectiu de perseguir la paritat de gènere els òrgans del Memorial Democràtic tendiran a assolir en la seva composició una participació *mínima* del 50% de dones.»

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA

35

ESMENA NÚM. 70
De modificació
 G. P. del Partit Popular de Catalunya (14)

«*En el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, la Junta de Govern elaborarà un estatut orgànic que elevarà al Govern per tal que l'aprovi per decret.*»

36

ESMENA NÚM. 71
De modificació
 G. P. de Convergència i Unió (25)

«*En el termini de quatre mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, la primera Junta de Govern elegida ha d'aprovar-ne els Estatuts.*»

ADDICIÓ DE NOVES DISPOSICIONS FINALS

37

ESMENA NÚM. 72
D'addició
 G. P. de Convergència i Unió (26)

«*Segona bis*

Un cop constituït el Memorial Democràtic, totes aquelles unitats administratives de la Generalitat relacionades amb l'objecte de la present llei, quedaran extingides a tots els efectes.»

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

38

ESMENA NÚM. 73
De modificació
 G. Mixt (1)

«*La preservació i difusió de la memòria històrica és un deure ineludible de qualsevol país lliure, és una expressió de la seva llibertat. La reivindicació del compromís polític de la ciutadania per la conquesta de les llibertats és una manifestació de cultura democràtica. Les polítiques públiques endegades pels governs per recordar i difondre la lluita i l'esforç d'aquells ciutadans i ciutadanes que van donar, i encara donen, el millor de si mateixos per a restaurar o defensar els valors i principis democràtics davant l'opressió dels règims totalitaris, dictadures i formes autoritàries de govern, i el xantatge dels diferents terrorismes de caire integrista, sigui religiós o nacionalista, son un senyal d'identitat de l'Estat democràtic. Apellar al passat per entendre el present i denunciar les situacions de vulneració de drets actuals per afrontar el futur, és un signe de cultura política de les societats desenvolupades. És una demostració de virtut pública a la qual els representants de la sobirania popular no poden renunciar.*

Els estats amb més tradició democràtica han portat a terme polítiques públiques que, amb més o menys in-

tensitat, consisteixen en commemorar i difondre la seva història democràtica, com a referent permanent per a la ciutadania i les seves respectives societats i, en general, per al món. Així ha esdevingut, especialment en aquells països que durant la seva història han sofert la intervenció estrangera de règims totalitaris, han estat víctimes de llurs pròpies dictadures, o bé, on sectors de la població viuen perseguits i amenaçats per defensar els seus drets. Un element comú de la reivindicació de la memòria col·lectiva ha estat el fet d'honorar als protagonistes de la llibertat davant la tirania, per la seva abnegació i pel seu sacrifici, i difondre el seu exemple a generacions futures. Per tant, la memòria del passat, que denuncia dels dèficits democràtics presents, i la pedagogia social envers el futur, són factors de maduresa política i, àdhuc, d'orgull de qualsevol democràcia que es vulgui considerar plena.

A Catalunya i a la resta d'Espanya, el sistema democràtic actual té el seu origen i s'ha construït, en l'antifranquisme, en la determinació, en l'esforç i el sacrifici dels seus ciutadans per construir un espai de llibertats i de convivència compartit que superés, de forma definitiva, el que va suposar la dictadura imposada pel general Franco. Tanmateix, la transició a un sistema democràtic es va fer a partir d'un procés de reforma iniciat des de la legalitat institucional de la dictadura instaurada pel general Franco, després de l'aixecament militar contra la II República, que va perpetrar la destrucció de totes les institucions democràtiques, entre elles la de la Generalitat de Catalunya, així com la persecució de la llengua i la cultura catalanes. La transició es va produir en un context presidit per institucions i altres actors polítics clarament vinculats a la dictadura. De fet, el primer element de trencament amb el passat franquista va ser el resultat de les primeres eleccions democràtiques del 15 de juny de 1977 i, sobretot, la promulgació de la Constitució de 27 de desembre de 1978. Amb la perspectiva del temps transcorregut, aquesta transició a la democràcia va donar uns resultats polítics innegablement positius, tot i que, amb les seves llums, no es poden oblidar les ombres innegables existents durant el període més llarg d'estabilitat i prosperitat de l'història d'Espanya. És per aquest motiu que aquest país té el deute de preservar la memòria d'aquells ciutadans i entitats de tota mena que, en condicions molt dures i en successius períodes històrics, van patir la persecució i repressió, primer, de tots dos bàndols enfrontats durant la guerra civil i, segon, d'un règim dictatorial de quaranta anys. Aquests ciutadans van ser víctimes, moltes vegades innocents, de l'excés i el fanatisme desencadenats per la guerra, i de la mateixa manera, durant la dictadura franquista, van posar per davant de qualsevol altra consideració personal o familiar, l'objectiu de recuperar les llibertats que els van prohibir, tot sacrificant el seu treball, la seva integritat física i, fins i tot, la seva vida, en algun cas.

En aquest sentit, un dels dèficits de la transició a la democràcia ha estat la institucionalització de la desmemòria, l'oblit de la tradició democràtica i dels seus protagonistes. Així mateix, la nostra democràcia té un deute especial amb aquelles persones que al nostre país, en un passat recent i encara avui, han antepo-

sat i anteposen, per sobre del seu benestar i integritat física, la defensa de la llibertat individual en front de la barbàrie del terrorisme nacionalista de Terra Lliure o d'ETA. Són aquests ciutadans els que donen sentit i un valor especial al sistema polític actual i als drets i llibertats de que el conjunt de la societat gaudeix.

La societat catalana continua tenint un deute amb el seu propi passat. El naixement i la consolidació de l'Estat democràtic no pot estar envoltat per secrets, enigmes i silencis. S'escau alliberar la pluralitat de les memòries. Tot i que, des del Govern de la Generalitat i de les institucions de l'Estat s'han pres mesures per recuperar el passat i dignificar les víctimes de la dictadura del general Franco, encara cal dur a terme una decidida política pública en aquest sentit. S'escau una plena rehabilitació moral i social de totes les persones que han sofert represàlies durant els últims anys de la II República i el franquisme, i el reconeixement de les persones que han sofert al nostre país la violència terrorista i la repressió nacionalista durant els primers trenta anys de democràcia, per tal que els i les supervivents, familiars, amistats i generacions presents i futures es reconeguin justament rescabades.

És amb aquesta finalitat amb la que es crea el Memorial Democràtic. Com un instrument del govern de la Generalitat de Catalunya per portar a termini polítiques públiques destinades a la recuperació de la memòria de persones i institucions que van fer front a un règim ignominiós, han lluitat per la llibertat, i s'han enfrontat a qualsevol tipus de ideologia totalitària, amb la voluntat d'articular-se en una xarxa, juntament amb altres institucions de la memòria de caire similar d'arreu del món, que estiguin fonamentades en la difusió i coneixement dels valors de l'antifeixisme i l'antitotalitarisme. Una recuperació de memòria que ha de ser entesa com una commemoració de la lluita per les llibertats; però també, com una oportunitat per investigar la història col·lectiva i, finalment, com una via per difondre a les generacions presents i futures el coneixement del sistema de llibertats que fonamenta la societat actual.

El Memorial Democràtic vol ser l'expressió de la pluralitat de memòries en el marc de la lluita per les llibertats democràtiques, tot i fent referència a diferents perspectives ideològiques, socials, de gènere, d'àmbit geogràfic o territorial, o de qualsevol altra mena.

El Memorial s'ha de centrar en l'etapa 1931-1980 fins al present, la qual cosa no ha d'impedir la seva obertura, a través de la programació cultural, a tradicions democràtiques anteriors o contemporànies.»

PARÀGRAF SEGON

39

ESMENA NÚM. 81

D'addició

G. P. del Partit Popular de Catalunya (15)

«[...] pròpies dictadures, de diferent signe ideològic però caracteritzades per la negació de la tradició de l'Estat liberal i de la seva clara oposició al model polític democràtic.»

PARÀGRAF SETÈ

40

ESMENA NÚM. 98

De supressió

G. P. del Partit Popular de Catalunya (19)

«El Memorial s'ha de centrar en l'etapa 1931-1980, la qual cosa no ha d'impedir la seva obertura, a través de la programació cultural, a tradicions democràtiques anteriors o contemporànies.»

P R E U S

Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya

Subscripció anual (edició impresa o en microfitxa)	50,00 euros	IVA inclòs
Número solt	1,50 euros	

Diari de Sessions del Parlament de Catalunya

Subscripció anual (edició impresa o en microfitxa)	40,00 euros	IVA inclòs
Número solt	1,00 euros	

*Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya**i Diari de Sessions del Parlament de Catalunya*

Subscripció conjunta (edició impresa o en microfitxa)	80,00 euros	
---	-------------	--

ISSN 0213-7798

Dipòsit legal: B-20.066-1980

Imprès a Multitext, SL • Barcelona

**Les publicacions oficials
també són consultables a
www.parlament.cat**